ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТОРГІВЛІ МИСЛИВСЬКОЮ ПРОДУКЦІЄЮ У ГАЛИЧИНІ ПІД ЧАС ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

З початком суспільних конфліктів, воєн загострюється питання забезпечення населення продуктами харчування. У вирішенні даного питання зростає регулююча роль органів державної влади. Слід відмітити, що тодішнє населення Галичини споживало порівнянно малу кількість м'яса. Всього, за обрахунками тодішніх дослідників, мисливство давало на початку XX століття 10% споживання м'яса дичини[1]. Для забезпечення рівномірного споживання м'ясної продукції Намісництво Галичини вжило заходів щодо обмеження його споживання. Зокрема, розпорядженням намісника Галичини від 15 травня 1915р L. 8994, яке було видано на підставі п.1. розпорядження міністра внутрішніх справ та міністерства торгівлі і рільництва (Австрії) від 8 травня 1915 року, наказувалось, що продаж м'яса та м'ясних виробів дозволявся не у всі дні тижня, а лише у неділю, понеділок, середу, четвер і суботу. У вівторок і п'ятницю не лише не дозволялась продавати м'яса, а й їжу з м'яса у ресторанах та корчмах. За порушення даної вимоги штраф становив до 5 тис. крон, або арешт – до шести місяців. Дане розпорядження було підписане намісником Галичини Коритовським.[2]

Крім врегулювання днів продажу дичини врегульовувалась також і її ціна. Зокрема, розпорядженням від 27 жовтня 1916 року L. 3448/XI Намісника Галичини – генерала Діллера регулювалась організація торгівлі дичиною. Так, для Королівства Галичини і Лодомерії з Великим Князівством Краківським було доручено утворити єдине бюро щодо закупівлі дичини, яке розміщувалось у Кракові по вул. Ринок 1. Його діяльність поширювалась на всю Галичину. Всі уповноважені до полювання у господарстві, де відстрілювалось за мисливський

---

[1] Rożyński F., Dr. E. Schechtel Ekonomiczne znaczenie łowiectwa dla naszego kraju. – Warzsawa:Nakładem polskiego towarzystwa łowieckeigo, 1921. – S.4.

[2] Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem. – Kraków, 1915. – S. 49.

сезон більш як 100 зайців, зобов'язані були повідомити бюро, щоб виключно через дане бюро. Про проведення полювання потрібно було повідомити бюро за десять днів до початку полювання. Крім того, всі уповноважені до полювання повинні були повідомляти бюро про кількість добутої дичини. Встановлювались фіксовані ціни, за якими викуповувалась дичина: кабан, олень – 2,50 крони за 1 кг, козуля – 3,80 крон за 1 кг, одна голова зайця – 5 крон.

Встановлювалась також максимально допустима вартість дичини, яку продавали на ринках і яка була на 30% вищою ніж при гуртовій закупівлі у товаровиробників: кабан, олень – 3,50 крони за 1 кг, козуля – 5 крон за 1 кг, за голову зайця –7,50 крони.

Якщо дичина продавалась не розібраною, то кабана та оленя не дозволялось продавати вище ніж 3,80 крони за 1 кг, козулю – більше 5,10 крони, а зайців – більш ніж за 8 крон. За порушення вимог цього розпорядження державна повітова влада повинна була оштрафувати порушника на 5 тис. крон або арештом на 6 тижнів. Кошти від сплачених штрафів повинні були направлятись у бюджет намісництва Галичини для їх використання на бідних людей.[3]

Практично аналогічні механізми державного регулювання застосовувались і при продажі риби. Відповідно до вимог Намісника Галичини встановлювались максимально допустимі рівні цін на живу рибу. Зокрема, відповідно до розпорядження міністра рільництва Австрії від 19 жовтня 1916 року про врегулювання торгівлі прісноводними видами риб визначалась ціна реалізації риби. Ціни корелювались від величини партії проданої риби, а саме: чим більша партія тим дешевшою була ціна. Так, при реалізації коропа в кількості більшій п'ятдесяти кілограм потрібно було сплатити максимум 4,30 крон за кілограм, а при партії до 50 кг – 4,50 крони. Вартість лина за 1 центнер при партії до 50 кг становила 430 крон, а понад 50 кг – 405 крон, щуки відповідно 450 та 430 крон.

---

[3] Kronika // Łowiec. – 1916. - № 21-22. – S.72-75.

Також регулювалась вартість риби, яка продавалась на ринках, яка не повинна була перевищувати більш як 15 відсотків від оптової ціни, а саме: короп – 5 крон за 1 кг, лин – 4,80 крон за 1 кг, а щука – 5 крон за 1 кг. Пункт 5 даного розпорядження зобов'язував власника рибного господарства при вилові риби із ставів негайно повідомляти повітову державну владу про кількість виловленої риби з зазначенням виду. Визначалось, що міністр внутрішніх справ був уповноважений вказати керівнику рибальського господарства, кому він повинен продати деяку частину риби за встановленими цим розпорядженням цінами. За невиконання цих вимог передбачалась взагалі безкоштовна конфіскація риби з накладанням штрафу до 5 тис. крон або арешту до 6 тижнів.[4] Наступним нормативно-правовим актом, який врегульовував торгівлю рибою, було розпорядження намісника Галичини від 28 листопада 1917р. L/ 30/124/A «У справі врегулювання торгівлі рибою, виловленої у прісних водах», видане на виконання рішення Австрійського уряду від 24 жовтня 1917 року L. 98551. Дане розпорядження врегульовувало не лише гранично допустиму вартість риби від партії продажі, але й диференціювало вартість риби в залежності від місця реалізації та часу реалізації. Зокрема, при реалізації риби на ринках Львова та Кракова визначалась більша ціна, ніж у інших місцях, а найдорожче дозволялось реалізовувати рибу у квітні, травні, червні, тобто, у період, коли у риби проходить нерест і її не бажано виловлювати. Детальніше граничну вартість риби подано у таблиці

Вид риби		За кілограм в кронах				
		від 1 серпня до 15 грудня	Від 16 грудня до 31 січня	В лютому	В березні	В квітні, травні, червні і липні
Короп	В Галичині, за винятком міста Львова та Кракова	8,00	8,10	8,20	8,30	8,40
	У Львові та Кракові	8,20	8,30	8,40	8,50	8,60

[4]Państwowa taryfa maksymalna i inne przepisy obrotu rybami Rozporządzenie ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanemi ministerstwami z 19 października 1914 r., dotyczące uregulowania obrotu rybami słodkowodnemi.// Okólnik. – 1917. – № 1. – S.43.

Лин	В Галичині, за винятком міста Львова та Кракова	8	8,10	8,20	8,30	8,40
	У Львові та Кракові	8,20	8,30	8,40	8,50	8,60
Щупак	В Галичині, за винятком міста Львова та Кракова	8,80	8,90	9,00	9,10	9,20
	У Львові та Кракові	9,00	9,10	9,20	9,30	9,40

Також слід відмітити, що через інфляцію Австрійської валюти (крони) була збільшена максимально допустима вартість риби. Зокрема, при реалізації партії риби до 50 кг 1 кг коропа коштував не більш як 7,10 крон, лина – 7,10 крон та щуки 8,40 крон. Дещо меншою була максимальна вартість для риби, коли її продавали оптом – більше як 50 кг, а саме: короп – 6,90 крон за 1 кг, лина 6,90 крон, та щуки 7,7 крон.[5]

Висновки. Узагальнюючи вищенаведене, слід відзначити, що органи виконавчої влади намагались врегулювати обіг споживання дичини, застосовуючи правові методи регулювання, з метою недопущення зростання ціни та доступу до м’ясних та рибних продуктів широких мас населення.

Державне регулювання торгівлі мисливською продукцією у Галичині під час Першої світової війни [Text]: матер. Дев’ятої міжнародної наукової конференції (29-30 жовтня 2015 р., Дніпропетровськ) / за наук. ред. академіка НАН України Смолія В.А., проф. Ченцова В.В. – Дніпропетровськ: Університет митної справи та фінансів – С. 102-104.

[5]Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem. – Lwów, 1917– S. 270-271.